

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט אודי הקר

ירון דורון

תובע

נגד

מדינת ישראל – משטרת ישראל
ע"ד ב"כ עו"ד גיא ורדי מפרקליטות מחוז תל אביב

נתבעת

פסק דין

1

2 תביעה כספית לפיצוי בסך 30,000 ש"ח בגין נזק לא ממוני שנגרם לתובע לטענתו בשל התנהלות
3 השוטרים כלפיו באירוע שהתרחש ביום 12.10.15.

4

רקע:

5 1. ביום 12.10.15, בשעה 19:15, החלו להתקבל דיווחים על פיגוע דקירה בשכונת פסגת זאב
6 בירושלים. שני מחבלים משכונת בית חנינא, האחד כבן 13 והשני כבן 16, דקרו צעיר בשנות
7 העשרים לחייו ופצעו אותו באורח קשה. לאחר מכן, במעלה רחוב השישה עשר, דקרו
8 המחבלים ילד כבן 13 ופצעו אותו באורח אנוש. במהלך ניסיון בריחתם, נעצר המחבל בן ה-
9 13 על ידי שוטרים, והמחבל השני נורה ונהרג לאחר שרץ לעבר השוטרים עם סכין מונפת.

10 2. בעקבות הפיגוע, הגיעו למקום כוחות משטרה רבים ובהתאם להוראות הפיקוד חלק מהכוחות
11 נדרשו, בין היתר, לבצע חסימה היקפית ברחובות הסמוכים לזירת הפיגוע. השוטר, מר אמיר
12 עבאס (הנתבע 2 בכתב התביעה המקורי; להלן: "השוטר עבאס") ושוטר נוסף הוזעקו לבצע
13 חסימה בצומת הרחובות עוזי נרקיס- עמיחי פייגלין.

14 3. התובע, עיתונאי במקצועו, הגיע עם רכבו אל החסימה שביצעו השוטרים על מנת לסקר את
15 האירוע ומצא שניידת המשטרה חוסמת את הצומת ומונעת מרכבים לפנות בה ימינה. התובע
16 העמיד את רכבו, מספר מטרים בסמוך לניידת המשטרה, וביקש מהשוטרים לאפשר לו לעבור
17 עם רכבו אל אזור הפיגוע, על מנת לבצע את עבודתו העיתונאית. לאחר שנאמר לו כי המעבר

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אסור, שב התובע ודרש כי יאפשרו לו לעבור וטען, כי ניתנה הוראה המאפשרת מעבר
2 עיתונאים.
- 3 .4. השוטרים לא אפשרו לתובע לעבור במחסום ולטענתו השוטר עבאס אף הפעיל כלפיו אלימות
4 בניגוד לדין. אציין, כי התובע טוען כי במועד בו הגיע לחסימה היא כבר לא הייתה דרושה וכי
5 מכל מקום היה על השוטרים לאפשר לו מעבר, אולם לא על כך תביעתו.
- 6 .5. תביעתו ממוקדת בהתנהלות השוטר עבאס באירוע זה. לטענתו, הגם שבכלל דיבר עם השוטר
7 השני שנכח במקום וניסה לשכנע אותו לאפשר לו לעבור עם רכבו, הגיח לפתע השוטר עבאס
8 לעברו והחל לתקוף אותו באלימות ולאיים עליו. לטענתו, על מנת לתעד את התנהגות השוטר
9 ולגרום לו לחדול ממעשיו, הוא הפעיל את הטלפון הנייד שלו והחל לצלמו. התובע צירף
10 לתביעתו את הסרטון שאורכו 2 דקות ו-11 שניות, המוכיח, לטענתו, כי השוטר פעל נגדו
11 באלימות שלא כדין, תוך ביצוע עבירות פליליות ומשמעתיות.
- 12 .6. למחרת האירוע, ביום 13.10.15 הגיע התובע למשרדי מח"ש והגיש תלונה נגד השוטר עבאס.
13 בתלונתו טען, בין היתר, כי השוטר עבאס תקף אותו, איים עליו במעצר ובשימוש בתכשיר
14 לפל, וסירב להזדהות בפניו על אף שדרש ממנו לעשות כן. התובע הדגיש בתלונתו מספר
15 פעמים כי לא נתבקש לעזוב את המקום או להיזיז את רכבו, טרם מעשי האלימות הנטענים.
- 16 .7. ביום 26.11.15 התקבלה החלטת מח"ש בתיק 4824/2015 בנוגע לתלונתו של התובע, לפיה
17 נסיבות העניין אינן מצדיקות פתיחה בחקירה פלילית:
- 18 **"... תלונתך נוגעת לאירוע שהתרחש זמן קצר ביותר לאחר התרחשותו של פיגוע**
19 **במקום. התנהלותם המקצועית של אנשי כוחות הביטחון, ובהם אנשי משטרה**
20 **שמגיעים למקום, שוקלת לתוכה שיקולים רבים ושונים אותם עליהם לשקול**
21 **בזמן אמת ובאופן מיידי, ובכלל זה חשש לקיומן של סכנות נוספות במקום, חשש**
22 **לפגיעה בסדר הציבורי, הצורך להתחקות אחרי מבצעי הפיגוע או מסייעים להם,**
23 **הצורך לחקור את זירת הפיגוע ועוד.**
- 24 **בתוך של שיקול דעת זה, החלטת איש המשטרה שלא לאפשר את כניסתך לאזור**
25 **התחום, על אף היותך עיתונאי, הינה בגדר שיקול דעת מקצועי ואינה מקימה חשד**
26 **לביצועה של עבירה פלילית.**
- 27 **משניתנה לך הנחיה כזו על ידי אנשי המשטרה, ובשים לב למכלול נסיבות האירוע**
28 **כפי שפרטו לעיל, סברנו כי התנהגותם של אנשי המשטרה בניסיונות הרחקתך**
29 **מהמקום, כפי שהדבר עולה מתלונתך, גם אם תוכח, אינה חוצה את הרף המצדיק**
30 **נקיטה בהליכים פליליים. לאור האמור, החלטנו שלא לפתוח בחקירה.**
- 31 **הנך רשאי לערור על החלטתנו זו בפני היועץ המשפטי לממשלה..."**
- 32 .8. ביום 21.1.16 הגיש התובע ערר על החלטת מח"ש לסגור את התיק ולא לפתוח בחקירה
33 פלילית. בהחלטת מחלקת העררים בפרקליטות המדינה (מכתב מיום 12.12.16) נדחה הערר:

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 "הריני להודיע, כי המשנה לפרקליט המדינה, מר יהודה שפר, בחן את הערר ואת
2 החומר הרלוונטי בענייניו, ולא מצא לנכון לשנות מההחלטה לסגור את התיק
3 במישור הפלילי.
4 עיון בחומר מעלה, כי השוטרים המעורבים באירוע פעלו תוך לחץ טבעי, בשל
5 אחריותם להרחיק אזרחים מזירה של פיגוע קטלני. בהתחשב בכך, ולאור זאת
6 שהשימוש הנטען כלפי העורר היה מינורי, ולא גרם לחבלה, לא מצאנו מקום
7 להתערב בהחלטה כי נסיבות העניין אינן מצדיקות בחקירה פלילית. עם זאת,
8 מצאנו מקום להעביר את תלונתו של העורר ליחידה לתלונות הציבור במשטרת
9 ישראל (להלן: ית"צ) המוסמכת לבחון טענות בעניין התנהלות לא תקינה של
10 שוטרים. יובהר כי ית"צ אינה מוסמכת לבחון טענות של שימוש בכוח, אולם יתר
11 טענותיו של העורר, כולל טענתו כי השוטרים התייחסו אליו בקוצר רוח ולא
12 התייחסו לטענתו כי הנו עיתונאי, תיבחנה על ידה.
13 נוכח האמור, הערר נדחה, בכפוף להעברת התלונה לבדיקתה של ית"צ".
- 14 9. בעקבות פניות התובע, ביום 20.6.17 נשלח אל התובע מכתב נוסף, לפיו בשל ניסוח החלטת
15 מחלקת עררים ככזו הדוחה את הערר (הגם שבמישור הפלילי בלבד), נפלה טעות אצל ית"צ
16 שסברו כי התיק נסגר והערר נדחה ואין צורך בהמשך טיפול ועל כן הם בטעות החזירו את
17 התיק ללא טיפול. צוין במכתב כי התיק יוחזר בשנית לטיפול ית"צ כפי שנקבע בהחלטה.
- 18 10. במסגרת בירור תלונת התובע בית"צ, זומן השוטר עבאס לבירור. עדותו מיום 2.5.18 צורפה
19 כנספח ז' לכתב ההגנה.
- 20 11. במכתב, מיום 5.6.18, הודיעה ית"צ לתובע כי אף בהיבט המשמעתי לא נפל פגם בהתנהלות
21 השוטר, אשר פעל בהתאם להנחיות הפיקוד. לעניין הטענה כי השוטר לא הזדהה, צוין כי בשל
22 אי הבהירות בעניין זה (אם השוטר הזדהה בפניו התובע אם לאו) ולמען הזהירות, תפעל ית"צ
23 להבהיר לשוטר, באמצעות מפקדו, את החובה למסור את פרטיו כל אימת שנדרש לכך.
- 24 12. ביום 14.2.19 הגיש התובע תביעה זו. כתב התביעה המקורי הוגש נגד משטרת ישראל (נתבעת
25 1; להלן: "הנתבעת"), השוטר עבאס (נתבע 2) והמחלקה לחקירת שוטרים (נתבעת 3).
26 נגד המשטרה נטען, כי היא אחראית כמעסיקתו של השוטר לכל העבירות הפליליות
27 והמשמעתיות שביצע. עוד נטען כי התרשלה בכך שהעסיקה שוטר אלים ולא הכשירה אותו
28 כיצד להתנהל מול אזרחים.
- 29 נגד השוטר עבאס נטען כי מדובר ב-"תקיפה, איומים, השפלה, חדירה לקניין פרטי ללא רשות
30 וללא סמכות, כליאת שווא, מניעת חופש תנועה, סירוב למסור פרטים בניגוד לפקודות
31 המשטרה ועוגמת נפש גדולה".
- 32 13. יחד עם כתב הגנתה, הגישה הנתבעת הודעה לפי סעיף 7 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן:
33 "פקודת הנזיקין") על קיומה של חסינות עובד ציבור לפי סעיף 7א לפקודה וביקשה לדחות

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 את התביעה נגד השוטר עבאס לפי סעיף 7(ב) לפקודה, תוך שהודיעה כי היא נכנסת בנעליו
- 2 וכי יראו את התביעה כאילו הוגשה נגדה מכוח אחריותה. לאור זאת, ביום 25.9.19 ניתנה
- 3 החלטת כבי' הרשם הבכיר, אדי לכנר על דחיית התביעה נגד השוטר עבאס (הנתבע 2).
- 4 14. ביום 24.11.19 התקיים לפניי דיון קד"מ. ביום 15.12.19 הודיע התובע כי הוא מוחק את
- 5 התביעה נגד הנתבעת 3. לפיכך התביעה נותרה נגד הנתבעת בלבד (משטרת ישראל).
- 6 15. אציין, כי בהודעה נוספת שהגיש התובע ביום 16.2.20, הבהיר התובע, כי יריעת המחלוקת
- 7 הרלוונטית היא אך ורק לגבי התנהגותו של השוטר עבאס באירוע.
- 8 16. התובע העיד בעצמו. מטעם הנתבעת העידו: השוטר עבאס וכן נצ"מ שימי מרציאנו- אשר
- 9 שימש בזמנים הרלוונטיים לתביעה כקצין אגף התנועה של מחוז ירושלים והיה האחראי על
- 10 מערך התנועה בעיר בפן המנהלי והמבצעי. לאחר שהוגשו סיכומי הצדדים, בשל התיק
- 11 להכרעה.

עיקר טענות התובע:

- 12
- 13 17. התובע טוען כי השוטר עבאס תקף אותו בניגוד לדין. לטענתו, השוטר הפעיל נגדו כוח בניגוד
- 14 לפקודת המשטרה לשימוש בכוח (פקודת הקבע 06.02.15 "שימוש בכוח ללא הכרח") הקובעת
- 15 באילו נסיבות ובאיזה אופן רשאי שוטר להפעיל כוח ומקרה זה אינו נמנה עם רשימת המקרים
- 16 (הסגורה) המופיעה בפקודה זו. לטענתו, מעשיו של השוטר אף מהווים עבירה של תקיפה לפי
- 17 סעיף 378 לחוק העונשין, תשל"ז- 1977 ואף כליאת שווא.
- 18 18. טענותיו נגד השוטר עבאס מתמקדות ב 4 פעולות שביצע השוטר: א- השוטר הכניס אותו בכוח
- 19 לרכב; ב- השוטר העיף את הטלפון הנייד מידי (והטלפון פגע בפניו); ג- השוטר טרק את דלת
- 20 רכבו וזו פגעה ברגלו; ד- השוטר שלף תכשיר פלפל ואיים לעשות בו שימוש נגדו.
- 21 19. לעניין שליפת תכשיר הפלפל הוסיף התובע, כי התנהלות זו של השוטר עבאס אף מנוגדת לנוהל
- 22 ההפעלה והשימוש בתכשיר הפלפל, שקובע את התנאים וההגבלות לשימוש בו. לטענתו הפעלת
- 23 התכשיר מהווה שימוש בכוח והיא מותנית במתן הודעה מוקדמת על מעצרו של מי שכנגדו
- 24 נשלף התכשיר. אין חולק כי התובע לא היה במעמד של עצור וכי לא נאמר לו שהוא עצור. על
- 25 כן מדובר בשימוש בניגוד לדין.
- 26 20. לטענתו, עצם שליפת תכשיר הפלפל, גם אם לא נעשה בו שימוש, מהווה שימוש בפועל בתרסיס
- 27 ועל כן מדובר בפעולה שנעשתה בניגוד לנוהל המחייב. עוד טוען התובע כי היה על השוטר עבאס
- 28 למלא דו"ח פעולה על שימוש זה בתכשיר והוא לא עשה כן, מאחר וידע שהשימוש היה בניגוד
- 29 לחוק.

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 21. לטענת התובע, השוטרים עסקו בחסימה היקפית ולא היה מדובר "בזירת פיגוע". הוא הגיע
- 2 למקום רק בשעה 16:00, למעלה מ-40 דקות מקרות הפיגוע שהסתיים, לטענתו, תוך דקות
- 3 בודדות עם נטרול המחבלים.
- 4 22. לטענתו, השוטר עבאס לא הורה לו להזיז את הרכב לפני שתקף אותו. הרכב כלל לא היווה
- 5 הפרעה ועל כן השוטר עבאס לא נדרש להורות על הזזתו. השוטר הורה לו להזיז את רכבו רק
- 6 לאחר שהתובע ביקש את פרטיו על מנת להגיש נגדו תלונה, וזאת כדי להצדיק את מעשיו מול
- 7 המצלמה. לטענתו, מיד לאחר שנתבקש להזיז את הרכב, הוא ציית להוראה וביצעה.
- 8 23. לטענת התובע, לא היה כל שיח בינו לבין השוטר עבאס טרם מעשה התקיפה הנטען, שכן הוא
- 9 דיבר אך עם השוטר השני שנכח בחסימה, שוטר שאף לא הוזמן לעדות על ידי הנתבעת.
- 10 24. בהתאם לפקודת ההזדהות שוטר, השוטר עבאס היה מחויב למסור לו פרטיו ולהציג בפניו
- 11 את תעודת המינוי, מיד כשהתבקש לעשות כן. אולם, השוטר עבאס סירב להזדהות בפניו, הגם
- 12 שנתבקש לכך מספר פעמים, כפי שאף ניתן לראות בסרטון אותו צירף התובע.
- 13 25. לאור האמור, טוען התובע כי יש לפצות אותו בסכום של 30,000 ש"ח, גם כדי לשלוח מסר חד
- 14 וברור לפיו שוטר אינו יכול להתנהג בדרך בה התנהג השוטר עבאס, ללא כל הצדקה, ולחמוק
- 15 מאחריות.

16 עיקר טענות הנתבעת:

- 17 26. התובע הפריע לשוטרים למלא את תפקידם בעת אירוע מורכב של פיגוע טרור. התובע הגיע
- 18 לצומת, בו בוצעה חסימה, בזמן של פיגוע חבלני מתגלגל ובשעה שהיה קיים איום ממשי
- 19 להימצאותו של מפגע נוסף בשטח וסכנה לשלום הציבור. אין לקבל את טענת התובע, כאילו
- 20 האירוע הסתיים בטרם הגעתו לצומת וכי האיום הוסר. מהראיות בתיק עולה כי האירוע נמשך
- 21 אף מספר שעות לאחר שהתובע עזב את המקום.
- 22 27. לטענת הנתבעת, התובע הגיע לצומת החסום והחנה את רכבו על נתיב נסיעה שלא כדין ובניגוד
- 23 להנחיות הפיקוד, באופן שחסם את ציר התנועה לרכבי ביטחון והצלה. לאחר שנאמר לתובע
- 24 כי לא ניתן להיכנס עם הרכב לצומת, החליט התובע להחנות את רכבו בניגוד להנחיות ולצאת
- 25 מרכבו על מנת לנסות ולשכנע את השוטרים לאפשר לו להיכנס לאזור הפיגוע לאחר שאלו
- 26 הודיעו לו שכניסתו אסורה. התובע סירב לעזוב את המקום ולהזיז את רכבו על אף שהובהר
- 27 לו מספר פעמים, כי הוא נדרש לעשות כן וכי אין באפשרותו לעבור עם רכבו.
- 28 28. לטענתה, לסרטון שצירף התובע קדם שיח בו השוטר עבאס הורה לו לעזוב את המקום והתובע
- 29 התעקש להיכנס עם הרכב לזירה וסירב להישמע להוראותיו. התובע אף טען כי יש לו אישור
- 30 כניסה מהדובר בידעו כי אין לו אישור שכזה. לטענתה, ניתן ללמוד מהסרטון כי נאמר לתובע
- 31 שוב ושוב ע"י השוטר עבאס לעזוב את המקום וכי הימצאותו שם מפריעה לשוטרים למלא את

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 תפקידם בזמן הפיגוע. אולם, התובע לא נשמע להוראות השוטרים ובמקום לפנות את הצומת
2 מיד, הוא בחר להתווכח.
- 3 .29. בנסיבות אלו, בהתאם לסעיף 4א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "פקודת המשטרה"),
4 השוטר עבאס היה רשאי להשתמש בכוח סביר נגד התובע וכך עשה.
5 טענתו של התובע כי השוטר נקט נגדו באלימות אינן נכונות וגם אם הופעל נגדו כוח הרי שזה
6 היה ברף הנמוך, המתאים לנסיבות המקרה.
- 7 .30. לעניין הכנסתו של התובע לרכב וסגירת דלת הרכב- בניגוד לטענת התובע לא נעשה נגדו שימוש
8 בכוח בלתי סביר. פעולת השוטר הייתה, לכל היותר, הפעלת כוח סביר, ברף הנמוך, לצורך
9 פינוי התובע ורכבו מהצומת. זאת, לאחר שזה סירב להיכנס לרכבו ולעזוב את המקום, באופן
10 שהעלה חשש ממשי לסיכול משימתו של השוטר בעת האירוע.
- 11 .31. לעניין נפילת מכשיר הטלפון הנייד של התובע: אין המדובר בתקיפה או הפעלת כוח בלתי
12 סביר, ויש לדחות את טענת התובע כי השוטר הפיל את מכשירו בכוונה למנוע ממנו לצלם. כך
13 גם לעניין טענת התובע בדבר טריקת הדלת על רגלו. ניתן לראות בסרטון, כי השוטר עבאס
14 סגר את דלת רכבו של התובע לאחר שהזהיר אותו להכניס פנימה את רגלו ורגלו של התובע
15 כלל לא נפגעה מסגירת הדלת. לראיה התובע לא הלך על מכה שקיבל כביכול כתוצאה מסגירת
16 הדלת.
- 17 .32. לעניין שליפת תכשיר הפלפל ע"י השוטר עבאס ואזהרת התובע - כפי שניתן לראות בסרטון
18 השוטר עבאס הזהיר את התובע כי אם לא יחדל מלהפריע ולא יישמע להוראותיו לפנות את
19 הצומת, הוא יאלץ לעצור אותו ולעשות נגדו שימוש בתכשיר הפלפל. שליפת התכשיר לא
20 מהווה שימוש בפועל אלא אזהרה בלבד. גם תכתובת הדוברות שצירף התובע מחזקת את
21 עמדתו בעניין זה.
- 22 .33. מוסיפה הנתבעת כי פקודת הקבע אליה הפנה התובע "שימוש בכוח ללא הכרח", נמצאת
23 במדרג נמוך יותר מהאמור בפקודת המשטרה ולכן מקום בו קיימת סתירה בין פקודת
24 המשטרה לבין פקודת הקבע- פקודת המשטרה גוברת. עוד מציינת הנתבעת כי פקודת הקבע
25 הנ"ל בוטלה בחודש אוקטובר 2019 ע"י מ"מ מפכ"ל המשטרה, וזאת בשל כך שמאז פרסומה
26 נחקקו חוקים רבים המאפשרים לשוטר לעשות שימוש בכוח סביר במגוון של מצבים, ומכיוון
27 שפקודת הקבע סותרת את הוראות החוק והפכה לבלתי עדכנית נוצר הכרח לבטלה.
- 28 .34. לטענתה, גם אילו ניתן היה לראות בפעולת השוטר כהפעלת כוח, הרי שלא יכול להיות חולק
29 כי מדובר בכוח סביר, באופן לגיטימי, כחלק מהסמכות ובמסגרת תפקידו כאיש ביטחון האמון
30 על שמירת שלום הציבור. פעולה זו נדרשה בנסיבות העניין לאור התנהגותו של התובע ולנוכח
31 סירובו להישמע להוראות בשעת אירוע הפיגוע.

בית משפט השלום בבתי ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לחילופין טוענת הנתבעת כי פעולת השוטר נעשתה מתוך אמונה סבירה ובתום לב בקיומה של
2 הרשאה חוקית, ועל כן אין להטיל על המדינה או מי מטעמה אחריות בהתאם לדין, לרבות
3 בהתאם לאמור בסעיף 3 לחוק הנזיקים האזרחיים (אחריות המדינה), תשי"ב-1952.
- 4 לעניין טענת התובע לאי הזדהות השוטר עבאס בפניו- טוענת הנתבעת כי הסרטון מציג באופן
5 חלקי את האירוע, כך שלא ניתן לדעת האם בשלב כלשהו באירוע הזדהה בפניו השוטר עבאס.
6 כמו כן, ניתן ללמוד מהסרטון כי השוטר עבאס לא סירב לבקשתו להזדהות, אלא השיב כי
7 קודם עליו להזיז את רכבו מהצומת. קרי התובע היה יכול לפנות את הצומת כפי שנדרש לעשות
8 ואז לברר את זהותו של השוטר. בנוסף, אין מדובר במקרה בו עלה בתובע ספק בדבר זיהוי
9 השוטרים בחסימה. התובע ידע בדבר היותו של השוטר עבאס שוטר מהרגע הראשון (היה
10 לבוש מדים, ענד על מדיו תג שם בולט ועמד לצד ניידת משטרה עם שוטר נוסף).
- 11 בהחלטת ית"צ נקבע שלא נפל פגם בהתנהלות השוטר ולמען הזהירות הוחלט להבהיר לו את
12 החובה למסור את פרטיו. גם לו היה נקבע אחרת, הרי שמכל מקום הפרת הוראה המהווה
13 עבירה משמעתית של שוטר אינה מצמיחה באופן אוטומטי עילת תביעה בנזיקין. זאת מקל
14 וחומר בנסיבות העניין כאשר לתובע לא הייתה כל בעיה לזהות את שמו של השוטר לצורך
15 הגשת תלונה כנגדו.
- 16 עוד מוסיפה הנתבעת כי פקודת המשטרה כוללת חריגים בהם לא חלה חובת הזדהות ומקרה
17 זה נופל בגדר חריג זה.
- 18 לסיכום, טוענת הנתבעת כי לא נגרם לתובע כל נזק. וככל שנגרם לתובע נזק כלשהו כגון עוגמת
19 נפש, הרי שאין לו אלא להלין על עצמו על התנהגותו בעת אירוע של פיגוע מתגלגל.

20 **דין והכרעה:**

- 21 39. כמפורט להלן, דין התביעה להידחות, הגם שמצאתי לקבל מקצת טענות התובע בדבר כשלים
22 בהתנהלות השוטר עבאס. כמצוות מחוקק המשנה בעניין תביעות המתבררות בסדר דין מהיר,
23 לא אדון בטענות שאינן נדרשות לצורך הכרעה בתיק.
- 24 40. עסקינן בתביעה כספית לפיצוי בגין עוולות נזיקיות. לפיכך, אף לא אדרש לטענות התובע נגד
25 מח"ש (שנמחקה מההליך) אשר הערר על החלטתה נדחה ואף לא לטענות מנהליות אחרות
26 (לרבות לעניין החלטת המשטרה שלא להתיר לתובע להיכנס לאזור הפיגוע) שאף הן אינן
27 נדרשות לצורך הכרעה בתיק וששמילא אין מקומן להתברר בהליך זה ובבית משפט זה. אוסיף,
28 כי התובע הבהיר שאין מחלוקת כי היה עליו לציית להוראות השוטרים, אלא שלטענתו
29 השוטרים לא ביקשו ממנו לעזוב את המקום (עמוד 10 לפרוטוקול, שורה 30 עד עמוד 11, שורה
30 6).

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 41. כן לא ארחיב בעניין מעמדן החוקתי של זכויות אדם, חופש הביטוי ובעניין חשיבות העיתונות
 2 וחופש העיתונות. אין בכך להמעיט מחשיבותן של זכויות אלו, אלא, שסוגיות אלו אינן צריכות
 3 ליבון לצורך ההכרעה בתיק. הסוגיה שבמחלוקת היא האם השוטר עבאס פעל על פי דין ואם
 4 לאו, האם הסב לתובע נזק המזכה את התובע בפיצוי.
- 5 42. אך מובן, כי אין באמור בפסק דין זה כדי לגרוע מחובתם של שוטרים לעשות שימוש זהיר
 6 בסמכויות המסורות להם ומחובתם לזהירות יתרה בעת הפעלת כוח והימנעות מהפעלת כוח
 7 מקום בו הדבר לא נדרש. גם בעת אירוע של פיגוע דוגמת מקרה זה.
- 8 43. כפי שיפורט להלן, מצאתי לדחות את טענות התובע לפיהן השוטר עבאס עשה נגדו שימוש
 9 בלתי סביר בכוח, אולם מצאתי כי נפל פגם בכך שלא הזדהה בפני התובע ואף מצאתי
 10 שבנסיבות העניין לא היה מקום לאיים על התובע בשליפת תכשיר הפלפל (גם אם לא נעשה בו
 11 שימוש). עם זאת לא מצאתי כי התנהלות השוטר עבאס הסבה לתובע נזק או כי התובע זכאי
 12 לפיצויים בנסיבותיו של מקרה זה. כן מצאתי, כי גם התנהלות התובע לא הייתה חפה מכשלים.
- 13 44. לאור קביעותיי אלו מצאתי לדחות את התביעה ללא צו להוצאות. אפרט:

14 האם השוטר עבאס היה רשאי להפעיל כוח סביר בנסיבות המקרה

- 15 45. סעיף 4א לפקודת המשטרה קובע:
- 16 "א)מצא שוטר כי קיים חשש ממשי לפגיעה חמורה בביטחון הנפש או הרכוש,
 17 רשאי הוא
 18 (1)להורות לכל אדם הנמצא באזור או במקום שבו קיים החשש האמור, הוראה
 19 סבירה הדרושה באופן חיוני לשם הצלת הנפש או הרכוש או למניעת הפגיעה,
 20 ובכלל זה להורות על מניעת גישה לאזור או למקום, או יציאה ממנו;
 21 ...
 22 (3)לצורך הצלת הנפש או הרכוש-
 23 ...
- 24 ב)לעשות כל פעולה הדרושה באופן חיוני, ולהשתמש בכוח סביר כלפי אדם או
 25 רכוש לצורך ביצוע פעולה כאמור.
 26 ...
- 27 ה)האמור בסעיף קטן (א) אינו בא לגרוע מסמכויות שוטר לפי כל דין".
- 28 46. אציין, כי טענותיו החדשות של התובע בסיכומי התשובה (סעי' 1), לפיהן סעיף זה חל רק
 29 במקרה שמוכרז "אירוע חירום אזרחי" וכי הסעיף הנ"ל נמחק ובוטל בשנת 2005, לא הובהרו
 30 ולא מצאתי להן מקור.

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 47. הנתבעת טענה כי בהתאם לסמכות הנתונה לשוטר בפקודת המשטרה, השוטר עבאס נהג
2 באופן סביר, על פי הנדרש ולשם השגת תכלית שמירת הסדר וביטחון הציבור.
- 3 48. אני מקבל את טענת הנתבעת, כי השוטר עבאס ביצע את המשימה שהוטלה עליו בהתאם
4 להוראות הפיקוד, לבודד את זירת הפיגוע ולמנוע מעבר של אזרחים ורכבים לעבר מקום
5 הפיגוע, כחלק מחסימה היקפית, ולאפשר מעבר לכוחות ההצלה לצורך טיפול ופינוי פצועים.
- 6 49. השוטר עבאס היה רשאי לדרוש מהתובע להיכנס לרכבו ולפנות את הצומת ולנקוט בפעולות
7 הנדרשות לצורך אכיפת הוראה זו. עסקינן בהוראות סבירות ובהתאם לדין, שנועדו להגשמת
8 התכלית של שמירת הסדר הציבורי בזמן קריטי ומתוח, ועל מנת להציל חיי אדם (לרבות
9 במקרה בו יידרש רכב פינוי והצלה לעבור בצומת) במהלך אירוע פיגוע הדקירה. בנסיבות אלו,
10 השוטר עבאס אף היה רשאי להפעיל כוח סביר לשם מילוי משימתו.
- 11 50. עיקר טענות התובע לעניין זה הוא, כי השוטר כלל לא דרש ממנו לפנות את הצומת וכי אילו
12 היה עושה כן היה הוא מפנה את הצומת מיד וללא צורך בשימוש בכוח כלשהו. התובע הבהיר,
13 כי הגם שיש לו טענות נוספות (כי החסם לא היה בזירת האירוע, כי האירוע כבר הסתיים וכי
14 הוא לא מנע בפועל מעבר בצומת), הרי שגם אם טענותיו אלו נכונות (ולכך אדרש בקצרה להלן)
15 היה עליו להישמע לשוטר ולקיים את הוראתו. אולם התובע טוען כי הוא כלל לא התבקש
16 לפנות את הצומת, טרם הופעל נגדו כוח.
- 17 51. כאמור, לטענת התובע, בזמן אמת הרכב לא היווה הפרעה ועל כן השוטר עבאס כלל לא הורה
18 לו להזיזו. לטענתו, הוא הורה לו לעשות כן רק לאחר שהוא ביקש את פרטיו כדי להתלונן עליו,
19 וזאת כדי להצדיק את מעשיו שתועדו במצלמה, ומיד לאחר שנתבקש להזיז את הרכב הוא
20 ציית להוראה.
- 21 לטענתו לא התנהל כל שיח בינו לבין השוטר עבאס עד לתקיפתו, ועובר לתקיפה הנתבעת הוא
22 דיבר אך עם השוטר השני, שלא הוזמן לעדות על ידי הנתבעת. לתמיכה בטענותיו מסתמך
23 התובע על הסרטון שצירף.
- 24 52. הנתבעת טוענת כי משנאמר לתובע כי לא תתאפשר כניסתו עם רכבו דרך המחסום, החליט
25 התובע להחנות את רכבו בניגוד דין ולהנחיות הפיקוד ולצאת מרכבו על מנת לנסות לשכנע את
26 השוטרים לאפשר לו לעבור. השוטרים ביקשו ממנו לעזוב את המקום, אך התובע לא נשמע
27 להם, אלא בחר להמשיך ולהתווכח על אף שנמסר לו מספר פעמים שאין באפשרותו לעבור את
28 החסימה עם רכבו וכי עליו לפנות את המקום.
- 29 53. וכך בעדותו של השוטר עבאס (עמ' 29 לפרוטוקול):
- 30 "זה היה בתקווה שהאדון יגלה אחריות מינימלית, גם כתפקידו כעיתונאי
31 מההיכרות שלו למקצוע והחשיבות של ציר פנוי, ציפיתי לאחר מס' ניסיונות
32 ובקשות חוזרות ונשנות שיגלה אחריות ויעזוב המקום ויתן לי לבצע את
33 המשימה".

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ובהמשך עדותו (עמ' 29 לפרוטוקול):
- 2 **"..ציפיתי שיגלה אחריות ויעזוב את המקום מבלי לנקוט בסנקציות. זירת**
- 3 **פיגוע בבית חנינה.."**
- 4 54. לטענת הנתבעת, הסרטון שצירף התובע אינו משקף את שאירע בפועל והוא מתאר את הדברים
- 5 מאמצע האירוע מבלי לתאר את שאירע קודם לכן. קדם לתיעוד בסרטון שיח בו השוטר עבאס
- 6 הורה לתובע לעזוב את המקום אך התובע סירב להישמע להוראות. התובע אף טען כי יש לו
- 7 אישור כניסה מהדובר בידועין כי אין לו כזה. לטענתה, ניתן ללמוד מהסרטון כי השוטר עבאס
- 8 הורה לו מפורשות שוב ושוב לעזוב את המקום וציין בפניו כי הוא מפריע לו לבצע את תפקיד
- 9 בזמן פיגוע. אולם, התובע לא נשמע להוראותיו והתווכח במקום לפנות את הצומת מיד.
- 10 55. מצאתי, כי התובע לא הוכיח טענתו לעניין זה וכי גרסת הנתבעת כי השוטר עבאס ביקש
- 11 מהתובע לפנות את הצומת קודם לאירועים המתועדים בסרטון היא גרסה סבירה יותר.
- 12 56. הסרטון שצירף התובע מתחיל באמצע האירועים. הוא לא כולל את השיחה בין הצדדים
- 13 שקדמה לתקיפה הנטענת. השוטר עבאס העיד, כי קודם לסרטון הוא ביקש מהתובע לפנות
- 14 את הצומת אך התובע לא נשמע להוראה. עדותו זו לא נסתרה ומהסרטון עולה, כי התובע החל
- 15 לצלמו לאחר שכבר החל וויכוח בין הצדדים.
- 16 57. צפייה בסרטון הקצר מלמדת, כי השוטר עבאס ביקש מהתובע מספר פעמים לפנות את
- 17 הצומת. אינני מקבל את טענת התובע כי הדבר נאמר כביכול רק למצלמה כדי להצדיק את
- 18 התנהגותו. הדעת נותנת כי אם כטענת התובע הוא הוכנס בכוח לרכבו (קודם לתחילת
- 19 הסרטון), אזי הדבר לא נעשה כדי שימשיך לשבת ברכב בחוסר מעש מבלי לפנות את הצומת.
- 20 58. בנסיבות העניין סביר יותר כי התובע התבקש לפנות את הצומת עוד קודם לסרטון וכי השיח
- 21 שקדם לסרטון החל באופן רגוע יותר ונעים יותר.
- 22 59. אין חולק כי לצד הניידת שחסמה את הצומת עמדו 2 שוטרים (השוטר עבאס ושוטר נוסף) וכי
- 23 נאמר לתובע כי לא יתאפשר לו לעבור במחסום. עוד אין חולק כי התובע העמיד את רכבו
- 24 בסמוך לניידת וניסה לשכנע את השוטרים לאפשר לו לעבור ואף טען כי ישנה הוראה כביכול
- 25 המאפשרת לו לעבור. סביר יותר להניח, כי השוטרים ביקשו מהתובע לפנות את הצומת אך
- 26 הוא בחר שלא לפנותו מיד, תוך שסבר שיוכל להצליח לשכנעם לאפשר לו לעבור.
- 27 60. לעניין זה אף אפנה לסעיף 5 בכתב התביעה בו מבהיר התובע, כך: **"כאן ראוי להדגיש, כי אילו**
- 28 **היה מדובר בחסימה הקרובה לאזור הפיגוע ולא במרחק נכבד של מספר קילומטרים, התובע**
- 29 **לא היה מבקש לעבור ברכבו, אלא מוצא מקום להעמיד את רכבו וממשיך ברגל"**.
- 30 61. דומה כי התובע שסבר (לטענתו) כי החסימה מיותרת, כי אינה קרובה לזירת האירוע וכי
- 31 האירוע הסתיים, הרשה לעצמו להתווכח עם השוטרים שמנעו את כניסתו ואף לא נענה מיד
- 32 לדרישתם כי יפנה את הצומת. התובע עצמו הבהיר, כי במקרים בהם הוא סבור שהחסימה

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 נדרשת (הגם שהמשטרה ולא הוא היא המוסמכת לקבוע זאת), הוא כלל אינו מנסה להיכנס
2 ולא מחנה את רכבו בצומת אלא "מוצא מקום להעמיד את רכבו".
- 3 .62 טענת התובע בסיכומי התשובה (סע' 5) כי אם היה מפנה את הצומת לא היה יכול לשוב למקום
4 המחסום (הגם שאינה רלוונטית) יכולה אף היא להסביר מדוע בחר התובע שלא לפנות מיד
5 את הצומת ולתמוך במסקנתי לעניין זה .
- 6 .63 יש אף לתהות מדוע, במצב דברים זה, בו השוטרים הבהירו לתובע כי המעבר אסור, בחר
7 התובע להמשיך להעמיד את רכבו בסמוך לניידת באמצע הכביש (במפרץ הפנייה ימינה) ולא
8 לפנות את הצומת ולנסות לקבל אישור מאוחר יותר.
- 9 .64 אוסיף לעניין זה, כי התובע טען מחד, כי אם היה מגיע רכב הצלה לא הייתה לו בעיה לעבור
10 שכן היה מרחק סביר בינו לבין הניידת (עמ' 12 לפרוטוקול) ומאידך, כאשר הופנה לדבריו
11 בסרטון כי הפנייה חסומה, טען התובע כי הפנייה הייתה חסומה והציר היה עמוס ואמבולנס
12 לא היה יכול לעבור שם בכל מקרה (עמ' 13 לפרוטוקול). מכל מקום, גם אם אקבל את גרסת
13 התובע כי השיח שקדם לסרטון התנהל אך ורק בינו לבין השוטר השני שנכח במקום, התובע
14 לא הבהיר מדוע החליט להמשיך ולהעמיד את רכבו בסמוך לניידת במפרץ הפנייה ימינה. נצ"מ
15 מרציאנו הסביר בעדותו את העובדה הברורה כי הותרת הרכב במקום יוצרת עומס תנועה (עמ'
16 23 לפרוטוקול):
- 17 "ש...אני לא נצמדתי לניידת, יש מרווח בין הניידת לרכב השני. תסביר לי איך
18 אני יכול לחסום פנייה שהיא כבר חסומה?
19 ת. אני אסביר לך, שאלת שאלה לבנאדם הנכון. רכב שעומד לדקה ואפילו פחות
20 בכביש כזה גורם להעמדה של רכבים מאחוריו וגורם לעומס תנועה שבהמשך
21 נוצר פקק ובהתנהלות הזאת מפריע למעבר כלי הרכב. אתן דוגמא רק להמחיש,
22 הרבה פעמים שנוסעים בכביש ועומדים בפקק 10 דקות, חצי שעה ואתה לא מבין
23 למה עומדים כי עמידה של רכב שעומד אפילו חצי דקה, גורמת לעומס. גם אם
24 זה נראה לו שזה לא מפריע בעצם התקלה נוצרת אחורה כשהוא לא שם לב
25 והפקק נוצר אחורה ואז רכב חירום והצלה לא יוכל להגיע וכתבתי בתצהירי
26 במפורש בסע' 10 שגם חסימת צומת לדקה היא קריטית. חסימה של ציר... זה
27 לא רק אמבולנס, אתה חוסם, עצם עמידתך...".
- 28 .65 כאשר שוטר אומר לאזרח כי אין באפשרותו לעבור, הוא אינו רשאי, על דעת עצמו, להעמיד
29 את רכבו בסמוך לניידת – במקום אסור - עד שיקבל אישור מעבר. לבטח שהוא מחויב לפנות
30 את הצומת מיד כשהוא נדרש לעשות כן. לא מצאתי כל הצדקה לכך שהתובע המשיך להעמיד
31 את רכבו בסמוך לניידת ולא פינה את רכבו מיד.
- 32 .66 עוד אציין כי התובע מתייחס בסיכומיו לכך שהנתבעת בחרה שלא לזמן לעדות את השוטר
33 השני שנכח באירוע וטוען כי הדבר פועל כביכול נגדה (סע' 9 ב 2 לסיכומים; סע' 5 לסיכומי

בית משפט השלום בבתי ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 תשובה). אולם, התובע (שנטל ההוכחה מוטל עליו) בחר אף הוא שלא לזמנו, הגם שלטענתו
2 (בניגוד לטענת הנתבעת) השיחה שקדמה לסרטון התנהלה רק עם אותו שוטר והגם שהגיש
3 בקשות שונות למתן צווים ולזימון עדים.
4 67. לאור האמור מצאתי לקבוע, כי השוטר עבאס פעל בהתאם לסמכות הנתונה לו בסעיף 4א(3)(ב)
5 לפקודת המשטרה לשימוש בכוח סביר כלפי התובע לצורך פינוי הצומת מזירת הפיגוע. התובע
6 לא הוכיח את טענותיו בדבר העדר סמכות זו.

7 האם הופעל נגד התובע כוח והאם היה זה כוח בלתי סביר

- 8 68. משקבעתי כי השוטר עבאס היה רשאי להפעיל כוח סביר בנסיבות העניין, אבחן האם הפעיל
9 השוטר נגד התובע כוח והאם עסקינן בכוח בלתי סביר. מובן כי סבירות השימוש בכוח (ככל
10 שהופעל) נבחנת גם במבחן המידתיות ולאור ההלימה בין הכוח שהופעל לצורך בהפעלתו
11 בנסיבות המקרה.
12 69. לטענת התובע, הפעלת הכוח של השוטר עבאס התבטאה בארבעה מעשים שונים: 1. השוטר
13 הכניס אותו לרכב בכוח; 2. העיף את הטלפון הנייד מידיו (והטלפון פגע בפניו); 3. טרק את
14 דלת הרכב תוך שפגע ברגלו; 4. שלף תכשיר פלפל ואיים לרסס אותו עליו.
15 אתייחס לארבעת האירועים, לאור העדויות והסרטון שצירף התובע:
16 70. **הכנסת התובע לרכבו**: הנתבעת טענה בכתב ההגנה כי השוטר עבאס פתח את דלת רכבו של
17 התובע הכניס את התובע למושב הנהג וסגר את דלת הרכב תוך שהורה לתובע לא לצאת מרכבו
18 פעם נוספת (סעי' 22 לכתב ההגנה). התובע טען כי די בעובדות אלה כדי ללמד שמדובר בעבירת
19 תקיפה ובהפעלת כוח בלתי סביר. איני מקבל טענה זו.
20 שעה שהתובע המשיך להעמיד את רכבו מבלי לפנות את הצומת והתווכח עם השוטרים בניסיון
21 לשכנעם כי הוא רשאי לעבור במחסום, תוך שרכבו עדיין חונה בצומת, השוטרים היו רשאים
22 לעשות שימוש בכוח סביר על מנת לפנותו. מהסרטון שצורף (כמו גם מעדות התובע עצמו)
23 עולה, כי השוטר עבאס לא היכה את התובע ואף לא הפעיל נגדו כוח בלתי סביר, אלא לכל
24 היותר, עשה שימוש בכוח ברף המינימלי לשם ביצוע משימתו. העובדה שהתובע הצליח
25 להפעיל את המצלמה במהלך האירוע ושלא צולמה (ואף לא נשמעה) פעולה אלימה מצד
26 השוטר, מלמדת כי לא היה מדובר בהפעלת כוח בלתי סביר.
27 71. **נפילת הטלפון בזמן הכניסה לרכב**: התובע טען כי השוטר עבאס העיף מידיו את הטלפון בזמן
28 שישב ברכב והוא היה צריך לצפות שהעפת הטלפון קדימה תגרום לפגיעה בפניו של התובע.
29 מנגד, הנתבעת טענה כי הפלת המכשיר הנייד של התובע נגרמה כתוצאה מפעולה נדרשת של
30 הכנסת התובע לרכבו וללא כוונה להפילו. לעניין זה מצאתי לקבל את גרסת הנתבעת.
31 מהסרטון עולה כי הפלת המכשיר הנייד של התובע אירעה עוד בטרם התיישב התובע במושב
32 הנהג ולא נצפתה כל מכה או פעולה המעידה על כך שהשוטר התכוון להפיל את הטלפון מידיו

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 של התובע. דומה כי מכשיר הטלפון נפל מידי התובע בזמן כניסתו לרכב (יתכן שבשל מגע עם
2 השוטר) ולא מצאתי כי השוטר התכוון להפילו על מנת למנוע ממנו לצלם את האירוע (אשר
3 אף צולם לפני נפילת הטלפון ולאחר מכן) וכי לא התכוון שהמכשיר יפגע בפניו. כך שגם באירוע
4 זה לא מצאתי כי התבצעה הפעלת כוח בלתי סבירה.
- 5 **72. סגירת דלת הרכב על ידי השוטר עבאס:** התובע טען כי השוטר עבאס טרק את דלת הרכב
6 בניגוד לפקודות והדלת פגעה ברגלו. מצפיה בסרטון עולה כי בזמן שהשוטר עבאס סגר את
7 דלת הרכב, לא נשמע התובע מתלונן כי הדלת נסגרה על רגלו. בסרטון אף ניתן לשמוע את
8 השוטר עבאס מבקש מהתובע להכניס את רגלו לתוך הרכב קודם לסגירתה. כך שגם אם
9 התובע קיבל מכה קלה מהדלת בזמן שנסגרה אינני סבור שעסקינן בהפעלת כוח בלתי סביר.
10 התובע אף העיד כי לא נזקק לטיפול רפואי וכי לא נגרם לו נזק פיזי בשל כך.
- 11 **73. שליפת תכשיר הפלפל והאיום להפעילו:** עולה מהסרטון כי השוטר עבאס שלף את תכשיר
12 הפלפל והחזיקו בידיו והזהיר את התובע כי יעצור אותו. התובע טען כי התנהלות זו של השוטר
13 היא בניגוד לנוהל "הפעלת תכשיר פלפל" (מספר 02.220.200) שקובע את התנאים וההגבלות
14 לשימוש בתכשיר הפלפל. לטענתו הפעלת התרסיס הנה שימוש בכוח ועל כן מותנית ההפעלה
15 במתן הודעה על מעצרו ואין חולק כי כלל לא היה בסטטוס עצור ועל כן מדובר בשימוש בניגוד
16 לפקודה. לטענתו, עצם שליפת תכשיר הפלפל וכיוונו לעברו, מהווה שימוש בפועל בתכשיר ועל
17 כן מדובר בפעולה שנעשתה בניגוד לנוהל המחייב.
- 18 **74. לעניין זה מצאתי לקבל את טענת התובע, כי פעולת השוטר עבאס הייתה בניגוד לנוהל המחייב**
19 **ומבלי שמצב הדברים בשטח הצריך את שליפת התכשיר. לא מצאתי כי בנסיבות העניין ולאור**
20 **התנהלות התובע השוטר חש מאוים ולא מצאתי כי התנהגותו של התובע הצדיקה את שליפת**
21 **התכשיר על מנת לגרום לתובע לפנות את הצומת.**
- 22 **75. גם אם התובע הרגיז את השוטר בכך שהתווכח עמו בעת מילוי תפקידו בזמן אירוע חמור,**
23 **אינני סבור שיש בכך להצדיק פעולה זו. אינני מקל ראש בלחץ בו היה מצוי השוטר עבאס**
24 **באותה עת, ומובן כי יש לקחת גם נתון זה בחשבון בבוא בית המשפט לשקול האם השוטר**
25 **התרשל במילוי תפקידו או חרג מההוראות (ראו לעניין זה ע"א 5604/94 חמד נ' מדינת ישראל,**
26 **פ"ד נח(2) 498(2004); ע"א 1678/01 מדינת ישראל נ' משה וייס, פ"ד נח(5) 167(2004)).**
- 27 **76. עם זאת, אין באמור כדי להתיר לשוטר לנקוט בכל פעולה במצב לחץ בו הוא נדרש לקבל**
28 **החלטות במהירות, אלא אך להוות נתון נוסף אותו יש לקחת בחשבון בבחינת סבירות הפעולה**
29 **שנקטה על ידי השוטר ויתכנו מקרים שפעולה תחשב בלתי סבירה גם במצב לחץ. שוטרים**
30 **מקצועיים נדרשים, גם בעת פיגוע, לנהוג באיפוק בשימוש בכוח נגד אזרחים ודומה כי שליפת**
31 **תכשיר הפלפל במקרה זה לא הייתה נדרשת בנסיבות העניין:**
- 32 **"אכן, כאשר שוטרים או חיילים פועלים בתנאי לחץ וחירום שלא הם גרמו,**
33 **המונעים מהם שקילה ובחינה של החלופות, והמחייבים החלטה מהירה שלא**

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 ניתן להתכונן אליה מראש, יש לבחון את סבירות פעולתם במסגרת תנאים
 2 מיוחדים אלה.
 3 אין לנתק את ההתנהגות מהתנאים שסבבו אותה. אין להעתיק את ההתנהגות
 4 ל"תנאי מעבדה".. כן יש להתחשב בטעויות בשיקול דעת שאינן מגיעות כדי
 5 התרשלות.
 6 ודוק- מצב החירום אינו קובע אמת מידה מיוחדת של סבירות. מצב החירום
 7 הוא אחת הנסיבות הקובעות את דרכי ההתנהגות הסבירה. גם במצבי חירום
 8 יש שאדם מתנהג באופן לא סביר, ועליו לשאת בתוצאות התרשלותו".
 9 (עניין חמד לעיל).

10 77. כאמור, לא מצאתי שהשוטר עבאס היה מצוי בלחץ כה רב או כי חש מאוים מהתובע באופן
 11 שהצדיק את שלילת התכשיר. עם זאת איני סבור כי עסקינן בפעולה אלימה אלא באזהרה
 12 בלבד. אין מחלוקת כי השוטר לא עשה שימוש בתכשיר ואף לא מצאתי כי בזמן אמת התובע
 13 חש מאוים משלילת התכשיר או כי היה לאירוע זה משמעות מיוחדת עבורו (וראו להלן).
 14 השוטר עבאס רק הזהיר את התובע כי בכוונתו להשתמש בתרסיס ולעצרו אם לא ייכנס לרכבו.
 15 בחירתו של התובע להעצים אירוע זה לאחר מעשה ואף לטעון כי הותקף אינה מתאימה
 16 לסרטון ואף אינה ראויה. די היה בטענתו כי השוטר לא היה צריך לשלוף לעברו את התכשיר.
 17 78. לכך אוסיף, כי בהתאם לנוהל להפעלת תכשיר פלפל, נקבעו התנאים וההגבלות לשימוש בו.
 18 שם נקבע, בין היתר, כי:

19 "הפעלת התרסיס אפשרית במקרים הבאים ובתנאי שלא ניתן בנסיבות העניין
 20 להשתלט על החשוד ללא שימוש באמצעים, או כאשר יש חשש ממשי כי מגע פיזי
 21 עם החשוד עלול לגרום לנזק גדול יותר, לשוטר או לחשוד, מהנזק שעלול להיגרם
 22 כתוצאה מהשימוש בתכשיר:

23 א. כלפי החשוד בתקיפת שוטר או תקיפת אדם מן הציבור.
 24 ב. כלפי החשוד שהתנהגותו מעלה חשש ממשי לתקיפת השוטר או אדם מן
 25 הציבור.

26 ג. כלפי החשוד המתנגד למעצר באופן אלים.

27 ד. כלפי החשוד המנסה להימלט ממעצר ומתנהג באלימות.

28 ה. כלפי עצור/אסיר המפר את הסדר במקום המעצר.

29 ...

30 כללי השימוש בתרסיס פלפל- מגבלות וסייגים:

31 1. הפעלת תרסיס הפלפל לעבר אדם הנה שימוש בכוח, ולפיכך מותנית ההפעלה

32 במתן הודעה על מעצרו.

33 "...

בית משפט השלום בבתי ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 79. כאמור, אינני סבור שבמקרה זה התעורר אצל השוטר עבאס חשש שלא יוכל "להשתלט" על
2 התובע ללא שימוש בתכשיר. התובע לא נקט באלימות והשוטר כלל לא נדרש להשתלט עליו.
3 בנסיבות אלו אף לא היה מקום להוצאת התכשיר מהנרתיק ואזהרתו של השוטר עבאס כי
4 בכוונתו לעשות שימוש לעברו בתכשיר לא הייתה נדרשת.
- 5 80. התובע שלח לדוברות המשטרה שאילתה (נ/2) כדלקמן:
6 **"האם מותר לשוטר לשלוח תרסיס פלפל כדי לאיים על אזרח או שמא שליפת**
7 **התרסיס והאיום חייבים להיות בהתאם לפקודת השימוש בתרסיס פלפל, קרי**
8 **רק בהתאם למקרים שבהם מותר להשתמש בתרסיס לפי הפקודה...".**
9 דוברות המשטרה השיבה (נ/3):
10 **"שימוש בגז פלפל הינו אמצעי שימוש בכוח כלפי חשודים ובהתאם לנהלים.**
11 **עצם הוצאת מיכל הגז לעבר חשוד אינה איום אלא אזהרה כפי שמתחייב בנהל".**
- 12 81. לא מצאתי כי התובע הוכיח את טענתו, כי עצם שליפת תכשיר הפלפל מהנרתיק מהווה שימוש
13 בתכשיר. תשובת דוברות המשטרה אינה קובעת זאת וגם הנוהל אינו קובע זאת. אני סבור
14 שיש להבחין בין השימוש בתכשיר לבין שליפתו לצורך אזהרה.
- 15 82. עם זאת, כפי שאף עולה מדברי דוברות המשטרה (ולא הוכחש על ידי הנתבעת בכתבי טענותיה)
16 שליפת התכשיר אינה דבר של מה בכך והיא מהווה אזהרה שיש לעשותה רק במקרים
17 המתאימים בהתאם לנהל המחייב. לא זה המקרה בענייננו, בו לא היה כל צורך להשתלט על
18 התובע כדי לעצרו (ובכלל), שעה השוטר עבאס לא חש מאוים מהתובע.
- 19 83. גם נצ"מ מרציאנו העיד כי שליפת תכשיר הפלפל, לדעתו, הייתה טעות: **"... אתה שואל אותי**
20 **על דברים שלא הייתי שם אבל כקצין משטרה אני חושב שזו טעות"** (עמוד 21 לפרוטוקול
21 שורה 17).
- 22 **אי הזדהות של השוטר עבאס לאחר שנדרש לעשות כן:**
- 23 84. התובע טען כי בהתאם לפקודת ההזדהות, שוטר מחויב למסור את פרטיו ולהציג בפני אזרח
24 את תעודת המינוי מיד כאשר הוא מתבקש לכך. לטענתו, ניתן לראות בסרטון כי השוטר עבאס
25 סירב להזדהות בפניו הגם שנתבקש לכך מספר פעמים.
- 26 85. הנתבעת טענה כי הסרטון מציג באופן חלקי את האירוע, כך שלא ניתן לדעת האם בשלב
27 כלשהו באירוע הזדהה השוטר עבאס בפני התובע. כמו כן, לטענתה, ניתן ללמוד מהסרטון כי
28 השוטר עבאס לא סירב לבקשתו להזדהות אלא השיב כי קודם עליו להזיז את רכבו מהצומת.
29 קרי התובע היה יכול לפנות את הצומת כפי שנדרש לעשות ואז לברר את זהותו של השוטר.
30 לטענתה, אין מדובר במקרה בו עלה בתובע ספק בדבר זיהוי השוטרים בחסימה. השוטר עבאס
31 שוטר היה לבוש מדים, ענד על מדיו תג שם בולט ועמד לצד ניידת משטרה עם שוטר נוסף.
32 לטענתה, בהחלטת ית"צ נקבע שלא נפל פגם בהתנהלות השוטר ולמען הזהירות הוחלט

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 להבהיר לו את החובה למסור את פרטיו. גם לו היה נקבע אחרת, הרי שמכל מקום אין הפרה
 2 משמעתית או אתית של שוטר מצמיחה באופן אוטומטי עילת תביעה בנוזיקין. זאת מקל וחומר
 3 כשלתובע לא הייתה כל בעיה לזהות את שמו של השוטר לצורך הגשת תלונה כנגדו.
- 4 86. פקודת ההזדהות (פקודת משטרת ישראל מספר 12.02.01) וכן סעיף 5א לפקודת המשטרה
 5 עוסקים בחובת ההזדהות של שוטר. סעיפים 5א(ג) ו-1(ד) לפקודת המשטרה קובעים כדלקמן:
 6 **"(ג)שוטר שהוא לבוש מדים המשתמש בסמכויות שוטר כלפי אדם, יציג את**
 7 **תעודת המינוי שלו מיד עם דרישתו של אותו אדם.**
 8 **(ד)שוטר ימסור את פרטי זהותו ואת מספרו האישי, לבקשת כל אדם בכל עניין**
 9 **הקשור להיותו שוטר, בין אם הוא לבוש מדים ובין אם לאו."**
- 10 87. אין מדובר בהוראה פרוצדוראלית שולית. למשטרה סמכויות רבות ומגוונות בכל הנוגע
 11 לאכיפת החוק. כנגד זכות היתר רבת העוצמה הזו, עומדות חובות לא מעטות. מטרתן של
 12 חובות אלו, בין היתר, היא להקטין ככל הניתן את הסיכון לשימוש לרעה בכוח. החובה להציג
 13 תעודת שוטר, בדומה לחובות נוספות שבדין, היא אחת מחובות אלה. בין היתר, נועדה חובה
 14 זו להרתיע שוטרים מפני שימוש לרעה בסמכותם. היא נועדה על פי טיבה, לעודד תרבות, לפיה
 15 יש דין ויש דיין, גם כאשר מדובר בסטייה מן השורה על ידי שוטר. בהתאם לכך, אף התפרשה
 16 הוראה זו, כקובעת תנאי לעצם הפעלתן של סמכויות שוטר (ת"א (שלום י-ם) 20453/98 גז
 17 פלד נ' יובל אוזנה (21.5.01)). פרשנות זו מתיישבת היטב עם תכליתה של ההוראה ועם לשונה
 18 (ת"א (י-ם) 9653/06 ירון דורון נ' דני גז, (4.2.08)).
- 19 88. הגם שהסרטון מציג באופן חלקי את האירוע, הרי שניתן ללמוד ממנו כי השוטר עבאס לא
 20 הזדהה קודם לסרטון בפני התובע. ניתן ללמוד מהסרטון כי התובע ביקש מספר פעמים
 21 מהשוטר עבאס להזדהות, אך האחרון לא עשה זאת (ואף לא נטען על ידו בסרטון כי הזדהה
 22 קודם לכן). יודגש כי העובדה שהשוטר עבאס היה לבוש במדי שוטר עם תג זיהוי, לא גורעת
 23 מחובתו על פי דין להזדהות.
- 24 כמו כן, אינני מקבל את טענת הנתבעת (שנטענה לראשונה בסיכומיה- סעי' 18) לפיה נאמר
 25 לתובע להזיז את רכבו קודם ולאחר מכן היה השוטר עבאס מזדהה בפניו. לא נראה כי הייתה
 26 כל מניעה להקדיש לכך מספר שניות ולהציג בפני התובע את התעודה. זו גם הסיבה שאין לקבל
 27 את טענת הנתבעת בכתב ההגנה (שלמעשה נזנחה בשלב הסיכומים) לפיה מתקיימים בעניין
 28 זה החריגים הקבועים בסעיף 5א(ה) לחוק. לא הוכח אף בראשית ראיה כי ההזדהות הייתה
 29 יכולה לסכל את ביצוע המשימה, או לגרום בפגיעה בביטחונו של השוטר עבאס.
- 30 89. לעניין זה, יצוין כי גם בהחלטת ית"צ הוחלט להבהיר את עניין חובת ההזדהות בפני השוטר
 31 עבאס באמצעות מפקדו. עם זאת אוסיף, כי האמור במכתבה של ית"צ כי הייתה אי בהירות
 32 בעניין זה אינה ברורה, שכן מהסרטון עולה כי השוטר עבאס לא הזדהה בפני התובע. אוסיף
 33 כי גם מעדותו של השוטר עולה כי הוא לא הזדהה בפני התובע כשנתבקש לעשות כן (עמוד 25

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הפרוטוקול, שורות 18-23). ובעמוד 31 לפרוטוקול, שורה 24: "אני לא יכול לשלול שלא
2 הזדהיתי לפניך".
- 3 90. **סיכום ביניים:** כמפורט בהרחבה לעיל, מצאתי כי השוטר עבאס פעל בהתאם לסמכות הנתונה
4 לו בסעיף 4א(3)(ב) לפקודת המשטרה, המתירה לו לעשות שימוש בכוח סביר כלפי התובע
5 לצורך פינויו מהצומת. כן מצאתי לקבוע, כי הכוח שהפעיל השוטר כלפי התובע היה סביר ואף
6 ברף הנמוך ביותר. עם זאת, מצאתי כי נפל פגם בפעולותיו של השוטר עבאס, הן בכך ששלף
7 לעבר התובע את תכשיר הפלפל והן בכך שלא הזדהה בפניו וכי פעולות אלו נעשו בניגוד
8 לפקודת המשטרה ולנוהל בדבר השימוש בתכשיר הפלפל.
- 9 91. אדרש עתה לשאלת זכאותו של התובע לפיצוי בגין האמור. אולם, בטרם אעשה כן אתייחס
10 בקצרה למחלוקת עובדתית נוספת שהתגלעה בין הצדדים בדבר מיקום החסם ביחס למקום
11 הפיגוע ולמשך התרחשות הפיגוע. זאת אעשה למעלה מן הצורך, שכן התובע הבהיר כי אין לכך
12 נפקות וכי היה עליו להישמע להנחיות השוטר בכל מקרה.
- 13 92. לטענת התובע החסימה לא הייתה "בזירת פיגוע". לטענתו הוא הגיע למקום רק בשעה 16:00
14 קרי למעלה מ-40 דקות מתחילת האירוע, שהסתיים לטענתו תוך דקות בודדות עם נטרול
15 המחבלים. מנגד, הנתבעת טענה כי התובע הגיע לצומת בו בוצעה חסימה, בזמן אירוע פיגוע
16 חבלני מתגלגל כאשר היה קיים איום ממשי למפגע נוסף בשטח. לטענתה, אין לקבל את טענת
17 התובע, כאילו האירוע הסתיים בטרם הגעתו לצומת וכי האיום הוסר.
- 18 93. לעניין זה מצאתי לקבל את טענת הנתבעת. מדו"ח מרד"מ שהוגשו לתיק (דיווחי קריאות ביחס
19 לאירוע הפיגוע שצורפו כנספח א' לתצהיר הנתבעת) עולה, כי סיום האירוע נרשם רק בשעות
20 הערב בשעה 18:37 (ראו עמ' 6, 24 לדו"ח). עוד ניתן לראות בדו"חות אלה כי בשעה 16:08 (קרי
21 בסמוך למועד בו שהה התובע בצומת) התקשר אדם ודיווח כי:
22 **"הוא נמצא במקום בו הייתה הדקירה ושני ב.מ מסתכלים עליו באופן מחשיד**
23 **ונראה שהם הולכים לעשות לו משהו. הוא נורא בלחץ ונורא מפחד"**
24 (עמ' 37 לפרוטוקול).
- 25 וכי בשעה 16:20 דיווח אדם מזירת הפיגוע כי:
26 **"הוא וחברים שלו סגרו את עצמם בחנות במקום מפחדים לצאת בגלל מה שקרה**
27 **שם, מפחדים לצאת כי אנשים יתקפו אותם..."**
- 28 94. גם במסמך שצירף התובע מטעם מד"א (נספח 4 לקובץ מסמכים מיום 18.5.21), צוין כי בשעה
29 16:20 אמבולנס פינה מהמקום נפגע חרדה.
- 30 95. דיווחים אלו מלמדים כי בניגוד לטענת התובע כי האירוע הסתיים לאחר מספר דקות, הרי
31 שגם לאחר הגעתו לצומת האירוע המשיך להתנהל על ידי המשטרה (וכאמור גם ע"י מד"א).
32 יש לציין כי הדעת נותנת כי אירוע כזה לא מסתיים לאחר מספר דקות, אלא רק לאחר
33 שהמשטרה מוודאת כי למפגעים לא היו שותפים נוספים וכי האיום הוסר.

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 על פי המפה שצירף התובע (מוצג ת/3 שהוגש בדיון), האירוע התרחש במרחק של 1.4 ק"מ
2 ממקום הפיגוע, ועל פי המפה שצורפה על ידי הנתבעת המרחק הוא של 440 מטר בלבד (מוצג
3 1/1). ניתן לראות מהמפה שצירף התובע כי המרחק האווירי קצר יותר מזה שסומן על ידו
4 במפה. כן מצאתי לקבל את טענת הנתבעת כי זירת האירוע אינה מקום נקודתי (מקום
5 הדקירות) אלא מרחב גדול יותר בו יתכן וקיימים מפגעים נוספים. מכל מקום, ברי כי מרחק
6 של בין 500 מטרים ל- 1000 מטרים מהווה חלק מזירת הפיגוע, לבטח כשמדובר בפיגוע שכלל
7 מספר זירות סמוכות (ראו לעניין זה עדות השוטר מרציאנו- עמ' 18 לפרוטוקול; ועדות השוטר
8 עבאס- עמ' 31-32 לפרוטוקול).

9 **הנזק וזכותו של התובע לפיצוי:**

10 97. התובע טען כי יש לפצותו בסכום של 30,000 ש"ח בגין הנזק שנגרם לו.
11 98. מנגד הנתבעת טוענת כי לא נגרם לתובע כל נזק, וככל שנגרם לו נזק כלשהו כגון עוגמת נפש,
12 הרי שאין לו אלא להלין על עצמו על התנהגותו בעת אירוע של פיגוע מתגלגל.
13 99. התובע לא הוכיח, ואף לא טען כי נגרם לו נזק ממוני או נזק פיזי. גם טענותיו לנזק בלתי ממוני
14 לא הוכחו. צפייה בסרטון מלמדת כי לתובע לא נגרם נזק, לא בכלל ולא בשל שליפת תכשיר
15 הפלפל או אי הזדהות השוטר עבאס לבקשתו.
16 100. כאשר השוטר עבאס כיוון אליו את תכשיר הפלפל והזהיר אותו כי יעצור אותו וישתמש
17 בתכשיר, התובע לא נראה לחוץ ואמר "על מה תעצור אותי" "לא תשתמש בכלום". מכאן
18 שהתובע אף לא חש מאוים.
19 101. גם העובדה שהשוטר עבאס לא הזדהה כנדרש לא הסבה לתובע נזק. אציין, כי התובע הצליח
20 למצוא את פרטיו של השוטר (באמצעות צפייה בסרטון) ואף הגיש נגדו תלונה במשרדי מח"ש
21 למחרת האירוע.
22 102. התנהלות התובע, אשר בחר להמשיך ולהעמיד את רכבו באמצע הכביש תרמה אף היא
23 לתוצאות האירוע (גם אם היה מצופה מהשוטר עבאס להתנהלות מאופקת יותר, כאמור לעיל).
24 103. מצאתי לקבל את טענת הנתבעת, כי לא כל הפרה של נוהל או כל עבירה משמעתית של שוטר
25 מקימה עילה לפיצוי נזיקי.
26 104. בנסיבות אלו (ובהעדר נזק) לא מצאתי להידרש לכל רכיבי עוולת הרשלנות (לרבות לקיומה
27 של חובת הזהירות וקיומו של הקשר הסיבתי) הגם שהתייחסתי לעניין זה בקצרה לעיל. כן לא
28 מצאתי להידרש לטענות התובע בדבר עוולת הפרת חובה חקוקה (שכלל לא נטענה מפורשות)
29 או טענותיו בדבר "כליאת שווא" או "תקיפה". די אם אציין, כי התובע לא עמד בנטל להוכיח
30 את כל מרכיבי העוולות האמורות.

בית משפט השלום בבת ים

תאד"מ 19-02-35279 דורון נ' ישראל ואח'

תיק חיצוני:

105. דומה, כי עיקר טענתו של התובע היא, כי יש לחייב את התובעת בפיצוי עונשי, שירתיע את
 2 הנתבעת ואת שוטריה מלפעול בדרך בה פעל השוטר עבאס. עם זאת, אל מול טענתו של התובע,
 3 כי יש לפסוק לטובתו פיצוי על מנת "לחנך" את הנתבעת ושוטריה, עומדים גם שיקולים
 4 נוספים. כך נפסק למשל, כי הטלת אחריות נזיקית בגין פעולת שוטר בעת מילוי תפקידו
 5 מחייבת זהירות. זאת לאור החשש כי אחריות רחבה מדי תיצור אפקט מצנן, העלול לפגוע
 6 באפקטיביות של אכיפת החוק. עבודתם של השוטרים נעשית לא אחת בתנאים קשים של לחץ
 7 וסיכון. מסיבה זו, בתי המשפט לא ימהרו להטיל אחריות נזיקית על המדינה במקרים מעין
 8 אלו (בג"צ 1843/93 רפאל פנחסי נ' כנסת ישראל ו-3 אח' פ"ד מט(1), 661 (1995)).
106. אינני סבור כי נסיבותיו של מקרה זה, שפורטו בהרחבה לעיל, מצדיקות לפסוק נגד הנתבעת
 9 פיצוי עונשי או הרתעתי, אשר ישולם לתובע מהקופה הציבורית, משלא מצאתי כי השוטר
 10 עבאס עשה שימוש בלתי סביר בהפעלת כוח נגד התובע, שעה שהשימוש שעשה היה ברף
 11 הנמוך, מבלי שנגרם לתובע נזק, ושעה שהתנהלות התובע לא הייתה חפה מכשלים. יש אף
 12 להתחשב בעובדה שעסקינן בזירת פיגוע דקות לאחר התרחשותו.
 107. לפיכך, בהעדר נזק לתובע, הגם שמצאתי כי נפל פגם בהתנהלות השוטר עבאס, הן בהפרת
 13 חובת ההזדהות והן בשליפת תכשיר הפלפל, לא מצאתי לחייב את הנתבעת בתשלום פיצוי.

סוף דבר :

108. לאור כל האמור לעיל, התביעה נדחית.
109. בשים לב לאמור לעיל בדבר הכשלים בהתנהלותו של השוטר עבאס ולהחלטותיי במסגרת
 ההליך לעניין הוצאות, לא מצאתי לחייב את התובע בתשלום הוצאות וכל צד יישא
 בהוצאותיו.

ניתן היום, כ"ט חשוון תשפ"ב, 04 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

אודי הקר, שופט

24
25